

Kannanotto: Satakunnan hyvinvointialueen määrärahojen riittävyys on omaishoidon perusta

Määrärahojen riittävyys on inhimillisyyden tae

Omaishoitajien antama hoiva perustuu syvään inhimillisyyteen ja välittämiseen. Jos määrärahoja ei ole riittävästi, omaishoitajat jäävät ilman tarvittavaa tukea. Tämä johtaa uupumiseen ja tilanteisiin, joissa omaishoitaja ei enää pysty jatkamaan tehtävässään. Hoidettavat siirtyvät tällöin raskaimpiin hoitomuotoihin, mikä lisää niin taloudellista kuin inhimillistä taakkaa.

Kustannusvertailu: Omaishoito vs. laitoshoido

Laitoshoidon kustannukset ovat huomattavasti korkeammat kuin omaishoidon. Esimerkiksi tehostettu palveluasuminen ikääntyneelle maksaa Satakunnan hyvinvointialueella noin 64 605 euroa vuodessa per henkilö. Kehitysvammaisen tehostettu palveluasuminen maksaa noin 71 905 euroa vuodessa, ja pitkäaikainen terveyskeskushoito nousee jopa 122 640 euroon per henkilö vuodessa.

Vertailun vuoksi omaishoidon palkkio on huomattavasti pienempi. Tyypillinen omaishoitajan palkkio on keskimäärin 500 euroa kuukaudessa, eli noin 6 000 euroa vuodessa. Tämä on vain murto-osa siitä, mitä laitoshoido maksaa yhteiskunnalle. Jokainen omaishoitaja, joka pystyy jatkamaan tehtävässään riittävän tuen ansiosta, säästää yhteiskunnalle merkittäviä summia, samalla kun hoidettava saa inhimillistä hoivaa tutussa ympäristössä.

Inhimillisuus ei saa olla määrärahojen armoilla

Satakunnan hyvinvointialueen on varmistettava, että määrärahoja on riittävästi, jotta omaishoito voi jatkua inhimillisenä ja kestäväenä hoitomuotona. Omaishoidon tukeminen on paitsi taloudellisesti järkevää, myös eettisesti oikein. Kun omaishoitajille tarjotaan riittävät resurssit, he voivat huolehtia läheisistään kotona ja samalla keventää julkisen sektorin kustannuksia.

EU-tuomioistuimen rooli: Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus omaishoidossa

Satakunnan hyvinvointialueen on syytä pohtia omaishoidontuen riittävyttä myös laajemmasta oikeudellisesta näkökulmasta. EU-tuomioistuin on toistuvasti linjannut, että tasa-arvo ja syrjimättömyys ovat keskeisiä periaatteita, joita jäsenvaltioiden tulee noudattaa. Jos omaishoitajat, joista suuri osa on naisia, jäävät ilman riittävää korvausta hoitotyöstään, kyseessä voi olla rakenteellinen syrjintä. Tämä ei ole pelkästään kansallinen kysymys, vaan se voi johtaa myös EU-tuomioistuimen arvioon siitä, onko perusoikeuksia rikottu. EU-tuomioistuin voisi tällöin puuttua asiaan, mikäli omaishoitajien oikeus tasa-arvoon ja ihmisarvoiseen elämään on uhattuna.

Riittävät määrärahat turvaavat hyvinvoinnin

Ilman riittävää tukea ja määrärahoja omaishoitajien jaksaminen vaarantuu. Tämä johtaa siihen, että hoidettavat joutuvat siirtymään kalliimpiin ja usein vähemmän inhimillisiin hoitomuotoihin. Riittävät määrärahat mahdollistavat sen, että omaishoitajat voivat jatkaa työtään, mikä on sekä taloudellisesti että inhimillisesti kestävä.

Inhimillisyyden ja talouden tasapaino

Omaishoidontuen leikkaaminen saattaa tuoda hetkellisiä säästöjä, mutta se on pitkällä aikavälillä kestämaton ratkaisu. Määrärahojen riittävyys on perusta, jonka varaan inhimillinen ja tehokas hoivajärjestelmä rakentuu. Satakunnan hyvinvointialueen on nähtävä, että riittävät resurssit ovat välttämättömiä paitsi omaishoitajien ja hoidettavien hyvinvoinnin myös koko yhteiskunnan kestävyyskannalta.

Lopuksi

Satakunnan hyvinvointialueen on turvattava omaishoidontuen määrärahat. Tämä on välttämätöntä, jotta omaishoito voi jatkua inhimillisenä ja taloudellisesti kestäväna hoitomuotona. Inhimillisyyttä ei saa uhrata määrärahojen puutteen vuoksi, sillä omaishoito säästää merkittävästi verrattuna laitoshoidon, ja omaishoitajien oikeus asianmukaiseen korvaukseen on myös tasa-arvon ja ihmisarvon kannalta olennainen kysymys.

Porissa 16.8.2024

Satakunnan Omaishoitajat ry, puheenjohtaja Kati Kiljunen
Satakunnan Omaishoitajat ry, toiminnanjohtaja Tanja Tukkikoski
Omaishoitajaliitto ry, aluekoordinaattori Pia Järnstedt
Kankaanpään Seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry, Hilikka Alanen

Lisätietoja medialle:

Satakunnan Omaishoitajat ry
Toiminnanjohtaja
Tanja Tukkikoski
045 200 8150
tanja.tukkikoski@sataomaishoitajat.fi

Omaishoitajaliitto ry
Aluekoordinaattori
Pia Järnstedt
020 7806 581
pia.jarnstedt@omaishoitajat.fi